

XIII. Przykłady

Verena, 17-letnia licealistka

Będzie zdawała za 2 lata egzamin maturalny. Jej rodzice i ona sama pytają się o przyszłe możliwości zawodowe. Jest celującą uczennicą.

Seria czynników prymalnych dodatnich:

$G'_5, V'_5, G_4, Z'_4, Z_4, S'_4, S_4, O_3, W_3, K_3, V_2, M_2$

Seria czynników sekundalnych dodatnich:

$o_8, m_8, k_7, s_5, z_4, v_4, g_4, w_3$

Grupowanie fotografii: Wybrała dwie grupy w pierwszej pozycji.

1 grupa: Wszystkie fotografie posiadają cechy dla *dziennikarstwa*: opowiadać coś innym.

- * 1-sza fotografia 1-szej grupy: n°88 G'g (pisarka)
 Skojarzenia: ona pisze, nie wiem o czym, ona wyobraża sobie coś. Badający: „*Przy okazji – o czym mogłabyś pisać? W związku z innymi osobami, w związku z przeszłością lub w związku z czymś naukowym, lub obojętnie o czym?*”
 – Szukać relacji:
- * 2-ga fotografia: n° 91 V'm (bibliotekarka, archiwista).
 Szukać czegokolwiek w związku obojętnie z czym i wyobrażać sobie. („*Na przykład?*”) – Ona szuka w starych książkach, czegoś związanego z człowiekiem, który żył dawniej.
- * 3-ia fotografia: n° 62 Go (reporterka, prowadząca wywiad).
 Ona usiłuje tropić sprawy, wiedzieć, co ktoś myśli. Reporter.
- * 4-ta fotografia: n° 80 G'z (redaktorka mody).
 Ona pisze również w związku z czymś. Ona pisze szybciej, niż pierwsza (obrazek 88), ona krócej się zastanawia się nad pytaniami. („*Pisze o czym?*”) – O modzie. („*Czy to cię interesuje?*”) – Nie specjalnie; ale mogłoby być.
- * 5-ta fotografia: n° 94 Z'o (prezenterka TV)
 Ona opowiada o tym, co ktoś inny ustalił.

2-ga grupa fotografii: *być z innymi ludźmi.*

- * 1-sza fotografia: n° 71 V'k (kobieca służba pomocnicza w wojsku).

Robić coś z kilkoma osobami, prowadzić je gdzieś. Tak, porządek mi się podoba. Ma się poczucie, że jest w tym logiczny system.

- * 2-ga fotografia: n° 43 Sg (nauczycielka nauczania początkowego).

Co mogłabym powiedzieć? Pokazuje się coś i dąży do tego, aby ta rzecz była zrozumiała.

- * 3-ia fotografia: n° 49 Wm (pielęgniarka; zajmująca się noworodkami i dziećmi do lat 3).

Zajmować się dziećmi, interesować się, czy się między sobą zgadzają.

3-ia grupa: *wszyscy robią coś rękoma.*

Wybrała zdjęcia złotniczki (36), mechanika samochodowego, malarza budowlanego (31). Tokarza w metalu (13), szlifierza (18).

Skojarzenia: należy zastanowić się, co się robi. Ona widzi co robi, gdy jest to skończone.

4-ta grupa: wszystkie mają cechę *starych przedmiotów.*

- * Fotografia n° 92: G'm (archeolożka).

To straszne, że tak długo nikt tego nie widział – leżało to w ziemi – i teraz to, co przedtem istniało ukazuje się. Archeolog.

- * Obrazek n° 90: Z'm (konserwatorka muzealna).

To również wiąże się z rzeczami kiedyś stworzonymi. Na obrazie poprzednim eksponujemy przedmiot. Tutaj jest dobrze wyczyszczony. („Co ona robi?”) Ona wystawia.

5-ta grupa: Oni robią coś *dla publiczności* i powinni się dla niej wysilać.

- * Obrazek 20: Zs (artystka cyrkowa).

Ona musi bardzo się koncentrować i opanować się aby nie spaść, lecz jeśli jej się uda doświadcza wspaniałego uczucia.

- * Obrazek 78: Z'z (modelka).

Ona powinna również uważać na to, co robi.

6-ta grupa: Zajmują się kimś, komu szczególnie nie idzie dobrze (chorzy ludzie).

- * Obrazek 22: Gs (pielęgniarka psychiatryczna).
- * Obrazek 51: Sm (pomoc dla osób w podeszłym wieku).

7-ma grupa: Wszyscy zajmują się *dzieckiem*.

- * Obrazek 17: Ws (pielęgniarka w pediatrii).
Lubię małe dzieci, mam 7 bratanków i siostrzenic.
- * Obrazek 69: S'k (nauczyciel wychowania fizycznego).
Ona pokazuje dziecku jak powinno coś zrobić, jak może do tego dojść.
- * Obrazek 8: Ow (matka z dzieckiem).
Lubię dzieci.
- * Obrazek 68: G'w (psycholog dziecięcy).
Psycholog – ona dąży do wykrycia, co jest nie w porządku u tego dziecka.
- * Obrazek 3: Sw (przedszkolanka).
Bawi się z nim.

8-ma grupa: *Zajmować się ludźmi*.

Zdjęcia 95, 40, 89.

9-ta grupa: Wszystkie mają *cechy nauki*: 83, 38, 45.

10-ta grupa: Coś *pasjonującego i niebezpiecznego*.

11-ta grupa: *Zajmować się osobami dorosłymi*.

Sprzedaż, porada, usługi.

Zdjęcia 57, 77, 87, 58, 63, 60, 93.

12-ta grupa: *Rzemiosło artystyczne*.

Zdjęcia 70, 52, 16.

Decyzja: Decyduje się na dziennikarstwo. Przekazałem jej *literaturę dotyczącą tego zawodu*. Chce skontaktować się z redakcją dziennika w swoim miejscu zamieszkania.

Realizacja: Otrzymała zamówienie do pisania. Po dwóch miesiącach przekazała mi swój pierwszy płatny artykuł do gazety i napisała: „Musiałam pisać o niedawno otwartym sklepie do majsterkowania.

Problemem było to, że nie można się było zadowolić opisaniem przedmiotów które zostały sprzedane...

Sądzę jednakże, że zawód dziennikarza mi odpowiada. Jestem bardzo szczęśliwa, że wiem wreszcie, czego chcę i że sama mogę zrobić coś w tym kierunku. To mi bardzo przeszkadzało, że

początkowo chodziłam do szkoły bez celu i że myślano o mnie, że jestem jeszcze zbyt młoda, zbyt głupia i niedoświadczona, by móc się zdecydować...”.

Rok później przysłała mi wiele artykułów i oto, co mi napisała: „Okropnie dobrze zdałam w szkole! Przyłapuję się często na zadawaniu sobie pytania, co jest wart ten sukces.

W każdym razie wszystko sprawia mi przyjemność, zarówno szkoła, jak i pisanie. Sądzę, że weszłam na właściwą drogę i to mi sprawia wielką przyjemność”

Karol, uczeń szkoły podstawowej, 15 lat

Wybrał jedynie 8 zdjęć pozytywnych. Oto seria: $K_3 V_3 V'_1 S_{E1}$

Pozwalam mu ułożyć zdjęcia w serii i kojarzyć:

1-sza fotografia: n° 13: V_k (tokarz metali).

Tą maszyną metal może być dokładnie obrabiany.

37: V_v (mechanik).

Kształtowanie metalu, ręcznie.

34: K_v (ślusarz)

Ręczna obróbka zgrubna metalu.

2: K_w (stolarz).

To również zawód ręczny, lecz wolę metal niż drewno.

11: S_{E_k} (kierowca ciężarówki).

Samochód mnie interesuje, lecz bardziej jego działanie, niż jego prowadzenie. Wolę jeździć rowerem niż motocyklem.

45: V_g (elektronik TV)

Elektronik radiowy jest również zawodem ręcznym. Lubię coś naprawiać.

83: V'_v (technik)

Interesuje mnie aparatura techniczna.

50: K_m (hydraulik)

Lubię dokonywać napraw. Lubię prace ręczne.

Bez wątplenia to praca ręczna jest u Karola na pierwszym planie. Materiał jest również jednoznaczny: żelazo, metal.

Lubi wykonywać prace naprawcze. Proponuję mu również obrazek V'g n° 87 (kreślarz przemysłowy); on je umieścił między zdjęciami obojętnymi. Oto co mi powiedział: „Jest to kreślarz przemysłowy, lecz nie lubię być w biurze”.

Jego czynniki korespondują ze strukturą

skłonności ślusarzy. Miałem okazję badać 10 praktykantów mechaników i 20 kreślarzy maszynowych w zakładzie mechanicznym. Tabela poniżej pokazuje, że ślusarz wybiera najpierw czynnik K, podczas gdy kreślarz maszynowy akcentuje czynnik V.

Struktura skłonności praktykantów ślusarzy (razem: 10):

	K ₅₆	S ₄₇	V ₄₄	V' ₃₇	S ₃₁	G ₂₇	Z ₂₅	O ₂₁	M ₂₀	Z' ₂₀	G' ₂₀	W ₁₃	= 361
	34E + 13 H			22E + 9 H									
%	15,5	13	12,2	10,3	7,6	7,4	7	5,9	5,5	5,5	5,5	3,6	100%

Oto co oznacza ta seria dla ślusarza:

K Przyjemność z wykonywania czynności fizycznej

S_E Zainteresowanie dla dynamicznego, energetycznego następstwa w czasie

V Dokładność, staranność

*Struktura skłonności uczni kreślarzy maszynowych
(razem 20):*

	V ₉₂	V' ₇₄	S ₇₄	Z ₁₀	G' ₆₃	S' ₆₁	K ₆₁	G ₅₆	O ₅₃	W ₄₁	M ₃₃	Z' ₃₁	= 709
	53 E + 21 H			43 E + 18 H									
%	12,9	10,4	10,4	9,9	8,9	8,6	8,6	7,9	7,5	5,8	4,7	4,4	100

Oto co oznacza ta seria dla kreślacza maszynowego:

V Dokładność, staranność, działalność w pracowni konstrukcyjnej

S_E Zainteresowanie dla dynamicznego, energetycznego następstwa w czasie

Z Przedstawianie graficzne V – Z = rysunek techniczny

G Idee konstruktywne (V – G)

Dla porównania; oto wybory 52 fachowców elektrotechniki (radio, TV, elektronika):

Struktura skłonności elektroników (razem: 52):

	G	G'	V'	V	S _E	S' _E	Z	O	Z'	K	M	W	
%	11,3	10,9	10,1	10,1	9,9	9,3	8,6	7,6	7,5	6,3	4,9	3,4	100

Gdzie:

G Zainteresowania dla poszukiwania nowych kombinacji

V Dokładność i staranność dla pomiarów i kontroli

Artystka cyrkowa i akrobatka (razem 15)

	Z'	S _E	K	S' _E	Z	G'	W	G	V	M	V'	O	
%	11,2	11,2	10,2	9,9	9,3	9,1	7,6	7,4	8,8	6	5,8	5,5	100

Gdzie:

Z Zawód widowiskowy

S_e Dynamizm, ryzyko, potrzeba ruchu

K Siła fizyczna

G Bogactwo natchnień (inspiracji), twórczość.

Pani R., księgarka, lat 44

Przebywała w szpitalu Z diagnozą zaburzeń psychosomatycznych. Była skierowana przez lekarzy, aby wyjaśnić jej sytuację zawodową.

Seria czynników prymarnych:

S'₇ S₇ G'₇ G₆ Z'₆ K₅ W₅ Z₅ M₅ O₄ V₃ V'₃

Seria czynników sekundalnych:

s11 w10 g9 k8 m8 v7 z5 o5

Grupowanie zdjęć:

1-sza grupa: Coś mającego rys sztuki i piękności (Z – G)

2-ga grupa: Dzieci, lecz preferencja młodych, od 15–16 lat (S – W)

3-ga grupa: Prace domowe, natura

4-ga grupa: Prace ręczne

5-ta grupa: Ruch

6-ta grupa: Zawody opiekuńcze

7-ma grupa: Nauki (biologia)

8-ma grupa: Podróż

W drugiej grupie pierwsze wybrane obrazek to obrazek n° 8 Ow (matka z dzieckiem); a oto co powiedziała: „*Matka. Jeśli mam być uczciwa, to chciałabym mieć dziecko, ponieważ moja aktualna praca w księgarni nie byłaby ważna. Mam mięśniaka, który mi uniemożliwia posiadanie dziecka – i jestem zbyt stara – nie mam też partnera. Tego mięśniaka mam od dwóch lat, od czasu konfliktu z moją siostrą. Chciano mi w tym czasie usunąć macicę, lecz się wybronila. Kiedyś miałam powody, aby nie mieć dziecka. Sądziłam, że byłam zbyt znerwicowana. Myślałam, że najpierw powinnam być zdrowa (ból psychosomatyczne cewki moczowej i brzucha, złogi kamienne w nerkach), by móc mieć dziecko. Gdy rodzice są znerwicowani, to przekazuje się to dziecku. Nie chciałam tego zrobić mojemu dziecku. Myślałam, że będę oczekiwać od dziecka wszystkiego czego sama nie otrzymałam. Siedem lat temu myślałam, że jestem w ciąży; miałam ogromne pragnienie dziecka, lecz racjonalnie wszystko było przeciwko temu i to przeszło. Faktycznie – jeszcze nie zrezygnowałam z tego pragnienia*”.

Ten przykład ilustruje głębokość skojarzeń, z uwagi na które ta kobieta otwiera się przed doradcą. Cała jej problematyka osobista i jej kryzys zawodowy stają się zrozumiałe: ona nie jest – w tej chwili – gotowa dokonać wyboru zawodu, gdyż jej najgłębsze pragnienie posiadanie dziecka nie jest, lub nie może już być zrealizowane. Jest też oczywiste, że jej obecna praca w księgarni nie odpowiada jej bardzo silnej potrzebie S_H i że narzuca jej się zmiana zawodu.

Decyzja: Poddaje pod rozważenie zmianę pracy i myśl o zajęciu się dziećmi w gospodarstwie rolnym.

Piotr, 19-letni licealista

To jego profesor, który wiele lat temu przyszedł na konsultację, dał mu nasz adres. Ma bardzo dobre oceny w językach, lecz słabe w matematyce i fizyce. Wybrał jedynie siedem zdjęć pozytywnych. Oto seria czynników:

$$Z_2 Z'_1 G'_1 G_1 V'_1 V_1$$

Pozwalamy mu ułożyć te 7 zdjęć w szeregu:

1-sza fotografia 80 G'z (artysta).

Zawód artysty: sposób w którym można tworzyć, zajmować się tematem i jego przetwarzaniem w swojej pracy. Mam u siebie reprodukcję obrazu Giacometti'ego, który przedstawia to, co jest namalowane na tym zdjęciu. Jest to pewna niezależność, lecz pozostaje w łączności z czasem.

2-ga fotografia 79 V'z (krytyk artystyczny).

Krytyk artystyczny, lub ktoś kto pracuje w muzeum. Zajmuje się sztuką, lecz z teoretycznego punktu widzenia. Niebezpieczeństwo: może zająć się badaniem sztuki i zamknąć się w swoim własnym świecie.

3-ia fotografia 30 Gz (dekorator).

W istocie jest to ta sama sprawa, co z fotografią artysty. Jest to również artysta, lecz osobiście wole pierwszą fotografię, niż to, co robi ten artysta. Ten nie jest wyraźny. To jest bardziej element ozdobny, który wykonuje dla ratusza. Posiada z pewnością drugi zawód. Jego praca ma znaczenie regionalne.

4-ta fotografia 29 Vz (składacz drukarski).

Jest to rysownik artystyczny. Robi coś pełnego sensu. Zajmuje się tworzeniem dla innych. Próbuje projektować coś: afisz. Lecz jest bardziej zależny od innych, aniżeli artysta. Powinien wykonać reklamę znaku towarowego czekolady. Może popuścić wodze swojej fantazji i stworzyć coś.

5-ta fotografia 20 Zs (kamerzysta).

Fotografia podobna. Kręci film, dzieło sztuki. Dobrze się rozumie ze swoją ekipą, dąży do wykonania z nimi dobrego filmu. Jest twórczy.

6-ta fotografia 10 Z'k (fotoreporter)

Jest to dziennikarz pracujący dla gazety i przekazujący to, co wartościowe i w co się angażuje. Używa mowy. Aparat fotograficzny jest mu również pomocny dla szybkiego wykonania zdjęć.

7-ma fotografia 36 Zv (złotnik).

Może również tworzyć coś i poszukiwać piękna. Otrzymuje wyrób, który stworzył i w który się zaangażował. Dąży do zrobienia czegoś we współpracy z klientami; zaczyna od klientów, w taki sposób, aby to im się podobało, wnosząc swój własny wkład. Chodzi o sprawienie przyjemności innym.

Po tej wypowiedzi pozwalam mu na *wyrażenie swoich idei na piśmie*: „... że mam ideały bardzo wzniosłe i że jestem bardzo wyrafinowany. Nie potrafię jeszcze wyobrazić sobie zawodu w tym sensie, jaki niesie ten termin¹. Dokładniej – będę miał skłonności do zaniedbywania w życiu zawodu. Gdy robię coś zastanawiam się zawsze nad konsekwencjami. Nie mogę zrobić czegoś (w co wierzę) nie będąc odpowiedzialnym za wyniki. A takich możliwości zawodowych w naszych czasach nie ma zbyt wiele”.

Doradca: „*Dlaczego jest to ideał zbyt wygórowany?*”

„Szukam zawodu, który mi pozostawi wolność. Czynności, która nie jest systematyczna. Nie mógłbym pracować w banku, ponieważ organizacja banku mi się nie podoba (niezależnie od czynności jako takich). Moim ideałem jest wesprzeć coś pozytywnego, a nie bank. Mój ideał jest zbyt wygórowany: z pewnością powinno się podporządkować w pewnej chwili, dokonać kompromisów”.

Wychodzę z szeregu czynników i ich skojarzeń. Sprawą zasadniczą dla niego byłoby zająć się pięknem. Oto, co o tym myśli: „Tak, lecz ludzie są również dla mnie ważni, to nie ukazało się wystarczająco poprzez zdjęcia. Nie mogę żyć sam, ludzie również mnie interesują: jak i dlaczego reagują tak, a nie inaczej, to, co na nich oddziałuje i jak, itd.”

¹ Słowo „profession” oznacza tyle, co otwarte wyznawanie czegoś obwarowanego regulami. W tym sensie „profesjonalnie” jest przeciwieństwem „spontanicznie”.

Przechodzimy teraz do wyboru (O) i pozwalam mu uformować grupy z tych fotografii.

1-sza grupa:

Wszyscy są zajęci w sposób twórczy.

Podgrupy:

- a). Ms n° 20(ogrodnik): zajmuje się tym, co żywe, rośliną
 Mg n° 47 (garncarz): zajmuje się garncarstwem – robi coś sam; chodzi tu o piękno Jest on związany z ziemią, z gliną.
- b) Ci zajmują się muzyką: wiolonczelista, kompozytor.
 „Przez 7 lat grałem na pianinie, a teraz od wiosny na perkusji. To powoduje, że szaleję z przyjemnością. „Dlaczego nie położyłeś tych zdjęć na (+)?”
 Gdy ma się taki zawód musi się nieprzyjemnie obnażyć. Gra na perkusji interesuje mnie bardziej jako hobby. („Obnażyć się?”) Tak, należy bez przerwy od nowa się przekraczać.
- c) Z's (aktor): Z'z n° 78 (mim)
 Aktor teatralny ma życie zbyt nerwowe i powinien bez przerwy przechodzić samego siebie. Gdy miałem grać na pianinie w mojej grupie – dla rodziców, nauczycieli i pięćdziesięciu osób: płakałem dzień wcześniej i myślałem, że tego nie przeżyję. Po tym zaś – byłem najszczęśliwszym człowiekiem! W zeszłym roku graliśmy sztukę teatralną i myślałem, że tego nie przeżyję i po tym, gdy to się skończyło doznałem przyjemnego uczucia i rozluźnienia.
 Myślę, że jestem zbyt nonszalancki, aby to znosić, zbyt nonszalancki, aby przechodzić za każdym razem przez to brzemie. Lecz z kolegami piszę periodyk. Tu mogę wystąpić z jednym z moich wierszy, ponieważ nie mam przed sobą publiczności, która może mnie widzieć. W kościele, w małej wspólnocie, wykonuję niedzielne czytania. To bardzo dobrze wychodzi, lecz tam, nie wkładam w to, co robię niczego od siebie. Czytam ewangelię, lecz nie jest to to, co ja zrobiłem. („Co chciałbyś robić, gdybyś nie miał tego zaniepokojenia? Czy ten niepokój gra jakąś rolę w twoim wyborze zawodu?”) Wybrałbym wtedy zdjęcia 74, 78 w pierwszej grupie pozytywnej. Jest oczywiste, że poszukuję ekspresji artystycznej.

2-ga grupa:

Interesują mnie ludzie.

Chciałbym mieć kontakty, lecz na tych zdjęciach nie widzę idealnego kontaktu.

Obrazek 93 (logopeda) i 43 (misjonarz)

Powinni przekazywać coś, powinni ciągle przynosić coś dla innych

(„*Jak mógłbyś mieć idealny kontakt?*”) Jako psycholog, pomóc innemu zobaczyć siebie w sposób bardziej jasny, aby ten drugi mógł się urzeczywistnić. Nie, że jeden powinien coś przynosić drugiemu i ten nie miałby wiele do powiedzenia, jak w tradycyjnej szkole, gdzie uczeń nie ma wiele do powiedzenia i relacja nie rozwija się w stronę pogłębienia.

Obrazek reportera Og 48 jest również zbyt jednostronna: stawia tylko pytania i większość czasu pyta o rzeczy jedynie powierzchowne.

3-ga grupa:

Zajęcie się słowem.

G'g n° 88 (pisarz):

G'o n° 96 (filozof, mówca)

V'm n° 91 (bibliotekarz).

Język jest dla mnie niezwykle ważny – i to jako komunikowanie czegoś od siebie samego. Chodzi również o relacje z ludźmi. I lubię bardzo książki. Ten (91) bierze coś dla siebie z książki, co zwraca następnie – pisze lub mówi. Lecz te książki są dla mnie zbyt stare.

To bardzo interesujące stwierdzenie, że te obojętne zdjęcia (0) powodują odpowiedź „tak, lecz...” i prowadzą w ten sposób do głębszego i bardziej zróżnicowanego osądu.

Następnie wypracowujemy razem kierunek rozwoju skłonności.

Oto jego własne sformułowania:

- * abym mógł być twórczy, to dla mnie bardzo ważne;
- * abym mógł również badać ekspresję twórczą innych ludzi, innych artystów;
- * ja sam nie rysuję, nigdy nie rysowałem w wolnym czasie i w konsekwencji chodzenie do szkoły artystycznej nie wchodzi w grę. Nie zdałbym egzaminu wstępnego. Wolę robić inne rzeczy niż rysować. Na przykład: czytać lub oglądać grawerunek. W wolnym czasie nie jestem twórczy; wolę porządkować i czytać.

Na koniec dwu i pół godzinnej rozmowy powiedział mi: „W istocie nie wiem naprawdę, co będę robił”.

Podaliśmy mu adres Centrum Informacji Zawodowej. Jest to instytucja, która jest związana z Publiczną Orientacją Zawodową. Tam może znaleźć informację na temat nauk teatralnych i dramaturgii.

W czasie następnej rozmowy przyniósł mi gazetę studencką, której jest redaktorem. Periodyk jest pisany bardzo dowcipnie i jest pełen pomysłów. Powiedział mi, że posiada wiele reprodukcji dzieł sztuki i że dużo przeczytał o sztuce.

W czasie rozmowy o poznaniu zawodów on myśli, że organizacja wystawy, koncepcja prospektów prezentacji i redakcja tekstów o artystach mogłaby go również zainteresować.

Zamówiliśmy telefonicznie prospekty dwóch zagranicznych uniwersytetów, „szkoły dla pedagogów sztuki” i „szkoły dla kształcenia muzykologicznego i edukacji pośredniej”. Przekazaliśmy mu adres fachowców w następujących dziedzinach: historia sztuki, krytyka sztuki, muzeum sztuki, muzeum folkloru.

Następne spotkanie będzie miało miejsce po jego rozmowie z nimi. W chwili przed pożegnaniem powiedział mi: „Widzę jednak teraz, że istnieją i dla mnie możliwości zawodowe”.

Wniosek:

Osoba zasięgająca porady powiedziała mi: „Te fotografie to jak lustro, w którym się przeglądamy i które pozwala powiedzieć rzeczy, które już znaleźliśmy, lecz których nigdy nie sformułowaliśmy”.

W świetle powyższych przykładów staje się jasne, że BBT stawia pytanie o zawód w sposób całościowy i że osoba zasięgająca porady może wyrazić swoją sytuację psychiczną i zawodową w sposób projektywny. To staje się możliwe jedynie wtedy, gdy doradca ma czas i daje czas osobie zasięgającej opinii. Test faworyzuje kontakt ludzki zdolny do „uniesienia” osoby zasięgającej opinii – nie ograniczający się do doradzenia, lecz asystujący przez pewien czas na jej własnej drodze, aby mogła znaleźć zawód, w którym mogłaby się zrealizować i być usatysfakcjonowaną.